

JAAARVERSLAG 2022

Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap (GRIP vzw)

Vooruitgangstraat 323, 1030 Brussel
02/214 27 60 | info@gripvzw.be | www.gripvzw.be
BE 0474.368.206 | RBR Brussel

 [GRIPvzw](https://twitter.com/GRIPvzw)

 [GRIP Kom op voor inclusie](https://www.facebook.com/GRIPKomopvoorInclusie)

VOORWOORD	8
OPBOUW	11
2022 IN VOGELVLUCHT	12
DOELSTELLING 1: Voldoende en gepaste ondersteuning om volgens eigen keuze zelfstandig te leven in de maatschappij	13
OD 1. GRIP informeert en sensibiliseert personen met een handicap en de bredere bevolking over de principes van independent living en persoonlijke assistentie.	13
OD 2. GRIP legt een voorstel op tafel voor een nieuw decreet dat een volwaardige basis voorziet voor het recht op ondersteuning en persoonlijke assistentie.	14
OD 3. Met publieke en juridische acties voert GRIP de druk op rond het recht op ondersteuning.	15
DOELSTELLING 2: Een inclusieve werkvloer	16
OD4. GRIP brengt onder de aandacht dat personen met een handicap recht hebben op betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt en dat vrijwilligerswerk en begeleid werken hier niet aan voldoen.	16
OD5. GRIP richt zich naar de werkgevers en zorgt ervoor dat ze ondersteund worden om mensen met een arbeidshandicap tewerk te stellen.	17
OD6. GRIP ontwikkelt beleidsvoorstellen om het recht op ondersteuning in eigen regie op het vlak van arbeid te versterken. Deze beleidsvoorstellen worden op een sterke manier ingebracht op de beleidstafels en bij de politieke partijen.	18
OD7. GRIP brengt de drempels en de kansen in kaart op het vlak van transitie van onderwijs naar werk. Daarbij worden nieuwe pistes verkend om deze overgang te bevorderen.	19

DOELSTELLING 3: Recht op inclusief onderwijs	19
OD8. GRIP zet gerichte acties op om het maatschappelijk én politiek draagvlak voor inclusief onderwijs te vergroten.	20
OD9. GRIP volgt nauwgezet het beleid op in verband met inclusief onderwijs en biedt hierover informatie en kritische reflectie (onder meer via artikelen op de website). GRIP is op dit vlak een referentie voor ouders met kinderen met een handicap / ook breder (pers, politiek...).	20
OD10. GRIP komt naar buiten met standpunten en beleidsvoorstellen op het vlak van inschrijvingsrecht en recht op ondersteuning. We gaan hierover het gesprek aan met beleidsmakers en politieke partijen. GRIP draagt er zo toe bij dat het inschrijvingsrecht juridisch afdwingbaar is en dat nodige en gepaste ondersteuning geboden wordt.	21
DOELSTELLING 4: Zelfstandig en inclusief wonen in de maatschappij	22
OD11. GRIP informeert en sensibiliseert over zelfstandig en inclusief wonen, zowel naar personen met een handicap als naar de bredere bevolking / beleidsmakers.	22
OD12. GRIP stapt naar het beleid met concrete beleidsvoorstellen rond toegankelijke en betaalbare woningen voor personen met een handicap.	24
OD13. Het lokale niveau (steden en gemeenten) informeren en sensibiliseren / ondersteunen om te werken rond toegankelijke en betaalbare woningen en ondersteuning in de eigen buurt.	24
OD14. Eerstelijnsdiensten binnen de hulpverlening sensibiliseren rond inclusief en zelfstandig wonen.	24
DOELSTELLING 5: Een menswaardig inkomen	25
OD15. GRIP zorgt voor meer bewustwording over de kwetsbare inkomenspositie en de drempels voor een menswaardig inkomen.	25
OD16. GRIP brengt het perspectief van personen met een handicap aan binnen het armoedebeleid.	27

OD17. GRIP volgt nauwgezet het beleid op in verband met de combinatie van vervangingsinkomen en betaald werk.	27
DOELSTELLING 6: Een sterk beleid voor mensenrechten van personen met een handicap	28
OD18. We ontwikkelen juridische strategieën om rechten van personen met een handicap af te dwingen.	28
OD19. We verkennen de mogelijkheden voor mensen met een handicap om individueel via rechtszaken hun rechten af te dwingen.	29
OD20. GRIP bevordert de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.	30
OD21. GRIP zet zich verder in om NOOZO, de Vlaamse adviesraad handicap, uit te bouwen tot een sterk platform voor advies en beleidsparticipatie.	32
Bijkomende acties in het kader van de samenwerkingen binnen het Gelijkekansenbeleid	33
DOELSTELLING 7: De inclusieve kijk op handicap	34
OD22. GRIP situeert haar visie in de geschiedenis rond handicap en de nieuwe tendensen met betrekking tot kijk op handicap en communiceert hierover via diverse wegen naar buiten toe.	34
OD23. GRIP zet nieuwe strategieën in om mensen met een handicap aan te zetten tot meer bewustwording en actie op het vlak van hun mensenrechten.	35
OD24. GRIP brengt het verhaal van mensenrechten van personen met een handicap en inclusie aan bij andere maatschappelijke bewegingen en gaat hier samenwerkingen rond aan.	36
OD25. GRIP informeert en sensibiliseert mediamakers en de brede cultuursector in verband met de inclusieve kijk op handicap.	36

OD26. GRIP ondersteunt mensen met een handicap om een actievere rol op de nemen in alle aspecten van media en cultuur. 36

DOELSTELLING 8: Een sterke mensenrechtenorganisatie – kwestie van organisatie 37

KO1. Communicatie en publicaties

KO2. Juridische actie

KO3. Publieke actie

KO4. Zelforganisatie / bestuur

KO5. Zelforganisatie / ervaringsdeskundigheid

KO6. Samenwerkingen

KO7. Lokale acties

KO8. Vormingsaanbod

KO9. Personeelsbeleid

KO10. Financiering

BIJLAGEN: 50

Ledenlijst algemene vergadering

Ledenlijst bestuur

***"Elke verandering is daarom niet een verbetering,
maar elke verbetering is wel een gevolg van een verandering"***

GRIP

kom op voor
INCLUSIE

meerjarenplan
2022-2026

GRIP ZET IN OP INCLUSIE... zelfs 7 maal

.....
Wat willen we bereiken?
.....

voldoende en gepaste
ondersteuning

een inclusieve werkvloer

recht op inclusief onderwijs

zelfstanding en inclusief
wonen in de maatschappij

een menswaardig inkomen

een sterk beleid voor
mensenrechten

de inclusieve kijk op handicap

VOORWOORD

In januari 2022 gaven we de aftrap van het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2022|2026.

Met dit beleidsplan staat GRIP klaar voor een nieuwe periode. Nog steeds met dezelfde uitdaging:

**De vereniging stelt zich tot doel
gelijke kansen en gelijke rechten
van personen met een handicap te realiseren.**

Het vorige beleidsplan betrof de periode 2015 tot 2019 en een nieuw beleidsplan uitwerken liep heel wat vertraging op. In 2020 ook door de coronapandemie. 2020 en 2021 waren dus overgangsjaren.

Dit beleidsplan 22|26 is het resultaat van een participatief proces. Zo was er een bevraging bij alle GRIPpers (stafleden en vrijwilligers) en een 10-tal externe betrokkenen. Verder werd er grondig afgestemd met de inhoudelijke netwerken binnen GRIP. De netwerken hebben mee bepaald welke prioriteiten er aangewezen zijn binnen iedere grote doelstelling. Een werkgroep beleidsplan werkte in 2020 en 2021 heel grondig door aan dit plan. Hade Bamps en Wiske Verhaest van Levuur stonden ons bij als externe coaches.

Met 7 grote doelstellingen geven we aan op welke vlakken GRIP met dit beleidsplan een verandering nastreeft in de maatschappij. De grote verandering die we nastreven is een inclusieve wereld. Inclusie omvat veel aspecten. Met het opstellen van een plan moeten keuzen gemaakt worden. We hebben gewikt en gewogen. En we kiezen ervoor om de komende jaren te blijven inzetten op dezelfde 5 thema's van het vorige beleidsplan: **ondersteuning, werk, onderwijs, wonen en inkomen.**

We beschouwen dit als belangrijke domeinen om te streven naar gelijke kansen en gelijke rechten van personen met een handicap. Het zijn niet de enige domeinen natuurlijk. Denk maar aan toegankelijkheid, mobiliteit, vrije tijd, ... We hopen dat anderen inzetten op andere thema's.

De 6^e doelstelling gaat over een **sterk beleid voor mensenrechten** van personen met een handicap waarmaken. We hebben immers niets aan rechten die dode letter blijven. De 7de grote doelstelling ligt op het vlak van de beeldvorming, wat we binnen GRIP **de kijk op handicap** noemen. De kijk op handicap veranderen blijft voor GRIP een belangrijke doelstelling omdat we dit een hefboom vinden om tot inclusie te komen. We gaan dus voor een inclusieve kijk op handicap.

Voor de eerste jaren koos het bestuur ook **3 speerpunten**:

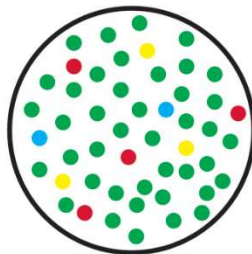
1. GRIP legt een voorstel op tafel voor een nieuw decreet dat een volwaardige basis voorziet voor het recht op ondersteuning en persoonlijke assistentie.
2. GRIP richt zich naar de werkgevers en zorgt ervoor dat ze ondersteund worden om mensen met een arbeidshandicap tewerk te stellen.
3. GRIP zet gerichte acties op om het maatschappelijke én politieke draagvlak voor inclusief onderwijs te vergroten.

In het vorige meerjarenplan verbonden we de slogan "**kom op voor inclusie**" aan onze doelstellingen. We houden deze slogan aan in het beleidsplan 22|26 om ook de komende jaren onze uitdaging uit te dragen.

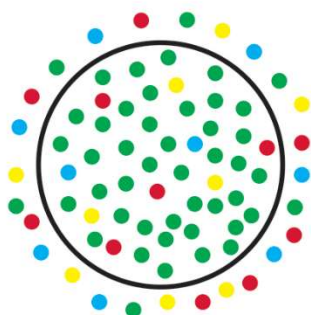
GRIP = kom op voor inclusie

En aan deze slogan koppelen we onze sterke visuele voorstelling van inclusie.

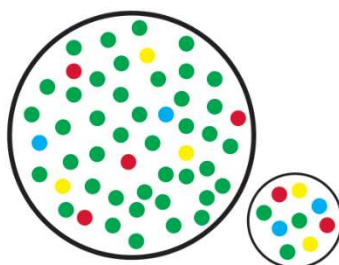
INCLUSIE

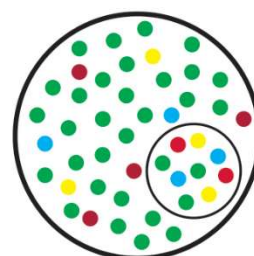
UITSLUITING

SEGREGATIE

INTEGRATIE

Kom op voor inclusie, dat is ook de oproep die we doen aan alle lezers van dit jaarverslag.

Patrick Vandelanotte, coördinator GRIP
Luc Demarez, voorzitter GRIP

OPBOUW

Vanaf het werkjaar 2022 werken we met GRIP binnen het kader van een nieuw meerjarenbeleidsplan 2022|2026. De doelstellingen van dit beleidsplan zorgen voor de ordening van alle activiteiten die GRIP onderneemt. En dus ook voor de ordening in dit jaarverslag.

De grote verandering die we nastreven is een inclusieve wereld. Met **7 grote doelstellingen** geven we aan op welke vlakken GRIP met dit beleidsplan een verandering nastreeft in de maatschappij:

1. Voldoende en gepaste ondersteuning om volgens eigen keuze zelfstandig te leven in de maatschappij
2. Een inclusieve werkvloer
3. Recht op inclusief onderwijs
4. Zelfstandig en inclusief wonen in de maatschappij
5. Een menswaardig inkomen
6. Een sterk beleid voor mensenrechten van personen met een handicap
7. De inclusieve kijk op handicap

De **26 operationele doelstellingen** van het meerjarenplan 2022|2026 zorgen voor een nieuwe ordening van onze acties.

We gebruiken in dit jaarverslag bewust het woord handicap. We verwijzen hiervoor naar de basisvisie van GRIP.

In onze basisvisie en in onze werking leggen we vooral de nadruk op het respect voor de eigenheid en de kwaliteiten van elk individu. We gebruiken het woord handicap omdat we het nodig vinden dit te blijven benoemen zolang mensen sociaal achtergesteld worden omwille van een beperking of chronische ziekte. Niet het individu met een beperking is bepalend voor zijn handicap, maar de samenleving. Een handicap of een groep mensen met een handicap ontstaan pas wanneer mensen met een beperking geconfronteerd worden met obstakels in de buitenwereld en met de gangbare manier van denken. Deze obstakels verhinderen inclusie en de evenwaardige deelname van mensen met een beperking aan de samenleving.

2022 IN VOGELVLUCHT (10 centrale acties in 2022)

1. Het nieuwe meerjarenplan 2022|2026 ging van start. We verzorgden hierbij de aangewezen communicatie en afstemming.
2. We verkenden een reeks samenwerkingen in het kader van het nieuwe meerjarenplan.
3. We werkten aan een sterk onderbouwde beleidsnota ter ondersteuning van ons pleidooi voor een decretale verankering van het recht op ondersteuning.
4. GRIP was partner van de REVA-beurs in Gent die dit jaar in het teken stond van tewerkstelling. Tijdens de REVA-beurs verzorgden we een politiek debat en 3 workshops.
5. GRIP zette via samenwerkingen in op projecten die hefboven realiseren voor inclusief werk. Zo waren we in 2022 structurele partner van de projecten Hands-on Inclusion en Change4Inclusion, twee ESF-projecten die werkgevers ondersteunen om inclusieve werkplekken te creëren.
6. Binnen onderwijs wordt het leersteundecreet heel bepalend voor de toekomst van het inclusief onderwijs. GRIP bleef met gerichte acties aandringen op meer ambitie voor inclusief onderwijs.
7. Om ons te versterken op vlak van juridische strategieën, organiseerden we 3 aanloopsessies voor een juridisch netwerk binnen GRIP, met deelname van ervaringsdeskundigen én juridische experts.
8. 2022 was voor NOOZO het eerste jaar als onafhankelijke vzw. GRIP bleef bijdragen aan de werking van NOOZO om zo verder mee te bouwen aan een sterke adviesraad handicap.
9. Op lokaal vlak startten we met een Bruispunt voor inclusie in Brugge.
10. We hebben stappen vooruit gezet op het vlak van kruispuntdenken, met onder meer het aannemen van een visietekst en deelname aan het project rond LGBTQI+ en handicap (in samenwerking met onder meer Çavaria, Inter en Konekt).

1.

Voldoende en gepaste ondersteuning om volgens eigen keuze zelfstandig te leven in de maatschappij

De verandering die wij willen bekomen is dat personen met een handicap steeds voldoende en gepaste ondersteuning krijgen om volgens eigen keuze zelfstandig te leven in de maatschappij.

Het tekort aan ondersteuning noopt ons om bij momenten een activistische houding aan te nemen. Het recht op ondersteuning moeten we misschien wel afdwingen. En we dienen het huidige beleid met een kritische houding op te volgen.

We beseffen zeker dat “voldoende en gepaste ondersteuning om inclusief te leven” zich niet beperkt tot persoonlijke assistentie. Wij kiezen er als GRIP wel voor om persoonlijke assistentie in de kijker te zetten omdat we ervan overtuigd zijn dat dit een heel belangrijke hefboom is.

OD 1. GRIP informeert en sensibiliseert personen met een handicap en de bredere bevolking over de principes van independent living en persoonlijke assistentie.

In 2021 werkte GRIP een ‘Manifest persoonlijke assistentie 2021’ uit. We spraken hierover verschillende verenigingen van personen met een handicap aan. Dit leidde ertoe dat verenigingen en organisaties in 2022 samen met ons naar buiten kwamen over het belang van persoonlijke assistentie. Dit kreeg meestal vorm door een artikel op hun website te plaatsen over ons manifest.

- [Zo bijvoorbeeld Symfoon, Vlaams blinden- en slechtziendenplatform.](#)

Symfoon sloot het artikel als volgt af:

“Ook voor mensen die Symfoon volgen kan persoonlijke assistentie een belangrijk middel zijn om een menswaardig leven te leiden en te participeren in de maatschappij. We steunen de oproep van GRIP!”

- Persephone, vereniging van vrouwen met een handicap of een chronische invaliderende ziekte

Persephone voegde achteraan toe:

“Persephone werkt voor en door VROUWEN met een handicap. Een voorbeeld van onze specifieke rechten: het recht op moederschap hangt nauw samen met het recht op assistentie. Dat is zonneklaar. Hier vind je er nog meer!”

- Konekt

Konekt leidde in:

“Inclusie voor personen met een beperking: dat is één van de bouwstenen van Konekt. We werken aan een samenleving waar personen met en zonder beperking kunnen leven, leren en werken, vanuit hun talent. Ondersteuning speelt hierin een belangrijke rol, en zeker de mogelijkheid om zelf keuzes te maken over de ondersteuning die je nodig hebt. Cruciaal hierin is persoonlijke assistentie. Jongeren kunnen hiervoor een persoonlijke assistentiebudget (PAB) aanvragen, volwassenen kunnen persoonlijke assistentie betalen met een persoonsvolgend budget (PVB). Helaas staan de meesten na hun aanvraag op de wachtlijst. Ook voor wie wel een eigen PAB of PVB heeft, is het niet altijd gemakkelijk, denk maar de zoektocht naar persoonlijke assistenten. Wat is er nodig om hier iets aan te doen?”

OD 2. GRIP legt een voorstel op tafel voor een nieuw decreet dat een volwaardige basis voorziet voor het recht op ondersteuning en persoonlijke assistentie.

In 2022 werkte GRIP aan een sterke onderbouwing voor ons pleidooi voor een decretale verankering van het recht op ondersteuning. We consulteerden experts en deden literatuuronderzoek vanuit 10 verschillende invalshoeken. Dit resulteerde in een studienota die de belangrijkste kennis rond het recht op ondersteuning bij elkaar brengt. We gaan hiermee verder in 2023 om voorstellen te maken voor het versterken van het recht op ondersteuning.

De werkgroep van NOOZO rond het recht op ondersteuning is in 2022 niet meer bijeengekomen. NOOZO besliste immers om geen advies uit te werken rond het recht op ondersteuning maar eerst te investeren in gezamenlijke visievorming over inclusie en art. 19 van het VN-Verdrag handicap over leven in de maatschappij (VRPH).

OD 3. Met publieke en juridische acties voert GRIP de druk op rond het recht op ondersteuning

In 2021 is GRIP met een verzoekschrift naar de Raad van State getrokken. We volgden dit verder op in samenwerking met het advocatenkantoor Progress Lawyers Network (PLN).

In de loop van 2022 werd duidelijk dat de minister van Welzijn een experiment zou starten met de 1100 langst wachtende mensen in prioriteitengroep 2 (wachtlIJst persoonsvolgend budget / PVB). Zij zouden maar een deel van het PVB krijgen dat hun bij de goedkeuring van hun aanvraag was toegekend.

Omdat dit het recht op ondersteuning van deze mensen aantast, en omdat het een heel gevaarlijk precedent is om mensen maar een stuk budget te geven zonder dat het duidelijk is wanneer ze de rest krijgen, besliste GRIP om de stap naar de rechtbank te faciliteren. We gaven opdracht aan PLN Antwerpen om een modelverzoekschrift op te stellen en daarin de verschillende juridische argumentaties te verzamelen. Die hadden zowel betrekking op de actualisering en de halvering van het budget, als op de opzet van het experiment.

We publiceerden het modelverzoekschrift op onze website zodat iedereen het vrij kon gebruiken. Eind december resulteerden onze inspanningen om het modelverzoekschrift te verspreiden nog in een groot artikel in Het Laatste Nieuws met onder meer een bestuurslid en de voorzitter, 2 uitgebreide nieuwsreportages op VTM met onder meer de voorzitter en een uitgebreid radio-interview met de voorzitter en een bestuurslid van GRIP.

GRIP IN 2022:

- 3 gezamenlijke publicaties / webartikels waarin GRIP en een andere vereniging zich samen uitspreken rond het belang van persoonlijke assistentie.
- Studienota over recht op ondersteuning, bekeken vanuit 10 invalshoeken, als basis voor voorstellen in 2023.
- Publicatie modelverzoekschrift recht op ondersteuning.

2.

Een inclusieve werkvloer

Als het gaat over inclusief werk gebruikt GRIP de benaming echt werk. Met echt werk bedoelen we een betaalde job in een gewone werkomgeving. Daar dienen, indien nodig, ondersteunende maatregelen bij te pas komen. Maar het gaat wel degelijk om een job met loon naar werken in de reguliere economie.

De verandering die we willen bekomen is meer inclusie op de werkvloer. Dit zou inhouden dat de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap aanzienlijk toeneemt. Dus dat mensen met een handicap veel vlotter dan nu een plaats kunnen innemen op de werkvloer.

OD4. GRIP brengt onder de aandacht dat personen met een handicap recht hebben op betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt en dat vrijwilligerswerk en begeleid werken hier niet aan voldoen.

De mythe dat werken voor een persoon met een handicap niet loont is er nog steeds. Dit is echter niet correct. GRIP publiceerde hierover een brochure en een folder (die verspreid werd en ook nog in 2023 zal verspreid worden om deze mythe uit de wereld te halen). We publiceerden hierover ook een laagdrempelig artikel in De Gids.

Ook in 2022 zat GRIP in de stuurgroep van 'Ik verdien werk', een project van GTB in samenwerking met Ouders voor Inclusie en GRIP. Dit project zorgt voor extra begeleiding van mensen met een FOD-uitkering die toch de stap naar een betaalde job willen zetten. Zo bijvoorbeeld Anneleen Vaes, die werkt op de UCLL Hogeschool. Hierover verscheen het artikel: [Wereld Down Syndroom Dag 2022 @ UCLL | UCLL Research & Expertise](#)

GRIP blijft de nadruk leggen op echt werk: betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt. Op 21 mei organiseerden we een debat over dit thema op de REVA-beurs. Het kan herbekeken worden via [Echt werk? Vandaag of morgen?](#)

In REVA-zine publiceerde GRIP het artikel: Ik wil werken. Waarom moet ik mij meer bewijzen dan iemand zonder een handicap?

Op 10 oktober, de Dag van Inclusie – een organisatie van de SERV, gaf GRIP in samenwerking met het Platform Handicap en Arbeid de workshop 'Tewerkstelling van personen met een handicap en chronische ziekten' ([Handicap en Chronische ziekte op het werk.pdf \(clvaw-cdnwnd.com\)](#)).

OD5. GRIP richt zich naar de werkgevers en zorgt ervoor dat ze ondersteund worden om mensen met een arbeidshandicap tewerk te stellen.

We willen werkgevers betrekken als medestanders om inclusieve werkvloeren te maken. Daarom worden of blijven we partners in een aantal pilootprojecten rond inclusief werk, zoals de projecten [Hands-on Inclusion](#) en [Change4Inclusion](#).

In november besloot het bestuur om het partnerschap met Hands-on-Inclusion af te sluiten. De reden was onder meer omdat GRIP als kleine organisatie de gevraagde financiële inspanningen niet meer kon dragen.

Met ons project Baanbrekers is het de bedoeling om samen met werkgevers heel concreet de mogelijkheden te verkennen om mensen met een handicap (meestal met een inkomensvervangende tegemoetkoming), toch een verloonde tewerkstelling aan te bieden. Heel vaak komt dit neer op de stap van vrijwilligerswerk naar echt werk.

Ondertussen hebben meerdere werkgevers zich aangemeld en brengt GRIP de werkgevers in contact met de organisaties die hun kunnen ondersteunen.

Vanuit Baanbrekers zijn we bijvoorbeeld in gesprek gegaan met de retailketen Veritas. Op 21 maart (Wereld Downsyndroomdag) loopt er al jaren de actie bij Veritas om steunkousen te kopen voor een goed doel. GRIP sprak Veritas aan met de vraag wat zij ondernemen binnen hun eigen bedrijf op het vlak van tewerkstelling van personen met een handicap. <https://www.gripvzw.be/nl/artikel/538/grip-roept-veritas-op-om-mensen-met-downsyndroom-tewerk-te-stellen>

Dit resulteerde bij Veritas in een vernieuwing van het personeelsbeleid met aandacht voor tewerkstelling van personen met een handicap.

OD6. GRIP ontwikkelt beleidsvoorstellen om het recht op ondersteuning in eigen regie op het vlak van arbeid te versterken. Deze beleidsvoorstellen worden op een sterke manier ingebracht op de beleidstafels en bij de politieke partijen.

Op 1 juli 2023 gaat het Decreet Individueel Maatwerk in voege. GRIP bleef in 2022 inzetten op lobbywerk met name via het kabinet en departement maar ook door deel te nemen aan adviezen geformuleerd door NOOZO en door deel te nemen aan werkgroepen binnen de VDAB via het Platform Handicap en Arbeid. Op onze website hebben we dan ook verschillende artikels gepubliceerd over de stand van zaken.

GRIP is zowel lid van het Platform Handicap en Arbeid als van NOOZO. We werkten in beide beleidsorganen actief mee om bovengenoemde doelstelling te bereiken. De adviezen geformuleerd binnen beide beleidsorganen gaan voor GRIP soms niet ver genoeg. Daarom bleven we inzetten op individuele lobbygesprekken bij kabinetten, departementen en politieke partijen.

OD7. GRIP brengt de drempels en de kansen in kaart op het vlak van transitie van onderwijs naar werk. Daarbij worden nieuwe pistes verkend om deze overgang te bevorderen.

Wegens langdurige afwezigheid van de stafmedewerker Seline Somers konden we hier niet op inzetten. Maar uit het project Disruptief inclusief en de vele vragen die GRIP binnenkrijgt, is nog duidelijker geworden dat de overgang van inclusief onderwijs naar inclusief werk heel moeilijk is voor personen met een handicap.

GRIP IN 2022: Een inclusieve werkvloer.

- GRIP was partner van de REVA-beurs en organiseerde een debat over tewerkstelling op 21 mei.
- GRIP was partner van de projecten Ik verdien werk, Hands-on Inclusion en Change4inclusion.
- We volgden het decreet Individueel Maatwerk op en schoven beleidsvoorstellen naar voren (samen met Handicap en Arbeid en NOOZO).
- GRIP startte sensibilisatie rond 'werken loont'.

3.

Recht op inclusief onderwijs

Elk kind heeft recht op onderwijs, kinderen met een handicap evenzeer. Willen we evolueren naar een inclusieve samenleving, dan dienen we het onderwijs voor leerlingen met een handicap principieel en heel expliciet in te vullen als een recht op inclusief onderwijs.

De verandering die we willen bekomen is dat er wel degelijk een recht op inclusief onderwijs is.

GRIP is reeds jarenlang een van de voornaamste pleitbezorgers van het inclusief onderwijs in Vlaanderen en dat houden we in het nieuwe meerjarenplan ook aan. Standvastig in onze principiële keuze voor inclusief onderwijs zetten we verder in op het versterken van het inschrijvingsrecht en het recht op ondersteuning. Met gerichte sensibiliserende acties mikken we op een breder maatschappelijk draagvlak voor inclusief onderwijs.

OD8. GRIP zet gerichte acties op om het maatschappelijk én politiek draagvlak voor inclusief onderwijs te vergroten.

GRIP merkt dat het maatschappelijk en politiek draagvlak voor inclusief onderwijs niet spectaculair vooruit gaat. We kunnen misschien zelfs stellen dat het afneemt. Dit heeft onder andere te maken met de visie en de uitspraken van minister van onderwijs Ben Weyts. Lees hierover meer: [Stop met het uitbreiden van het buitengewoon en investeer in kwalitatief inclusief onderwijs - Grip \(gripvzw.be\)](#)

Daarom blijft GRIP zich inzetten om het draagvlak te vergroten via artikels op de website, posts op social media en:

- [opinie op sociaal.net](#);
- [aanreiken van handvaten samen met Ouders voor Inclusie](#);
- organiseren van een ronde tafel met Vlaamse parlementsleden;
- het organiseren van een [werkbezoek voor Vlaamse parlementsleden](#),
- lobbygesprekken met kabinetten, departementen, politici en andere organisaties.

In 2022 zijn we ook gestart met het maken van een filmpje over inclusief onderwijs. Dit wordt in 2023 gelanceerd.

OD9. GRIP volgt nauwgezet het beleid op in verband met inclusief onderwijs en biedt hierover informatie en kritische reflectie (onder meer via artikelen op de website). GRIP is op dit vlak een referentie voor ouders met kinderen met een handicap / ook breder (pers, politiek...).

Om de acties zoals beschreven in OD8 te kunnen opzetten, volgt GRIP natuurlijk het beleid in verband met inclusief onderwijs nauwgezet op. Via artikels op onze website, onze social media, NOOZO en in gesprekken met verschillende actoren bieden we informatie maar geven we ook de zaken mee die in strijd zijn met het VRPH.

Zowel pers, politiciers als andere organisaties kloppen bij ons aan om informatie te bekomen maar vragen ook onze analyse in functie van het VRPH.

OD10. GRIP komt naar buiten met standpunten en beleidsvoorstellen op het vlak van inschrijvingsrecht en recht op ondersteuning. We gaan hierover het gesprek aan met beleidsmakers en politieke partijen. GRIP draagt er zo toe bij dat het inschrijvingsrecht juridisch afdwingbaar is en dat nodige en gepaste ondersteuning geboden wordt.

GRIP waakt erover dat het inschrijvingsrecht overeind blijft. In de huidige legislatuur is de regelgeving rond inclusief onderwijs versnipperd en worden sommige beslissingen niet openbaar gemaakt. Hierdoor is het moeilijk om een volledig beeld te hebben over welke regelgeving er wordt goedgekeurd en welke van kracht is.

GRIP hamert er steeds op dat dit voor leerlingen, ouders en scholen voor veel verwarring zorgt. Ook communiceert de minister niet altijd correct over de regelgeving. Tot op heden is het recht op inschrijving niet gewijzigd en kunnen scholen een inschrijving ontbinden zoals beschreven in het M-decreet. GRIP geeft dat in de communicatie ook zo mee. We merken echter dat zowel scholen als ouders denken dat het recht op inschrijving gewijzigd is.

Het ontvangen van de nodige ondersteuning binnen inclusief onderwijs blijft een probleem. Dit heeft onder andere te maken met organisatie van de ondersteuningsnetwerken maar ook met de lange wachtlijsten voor PAB. Ook dit nemen we steeds mee in de acties zoals beschreven in OD8.

GRIP IN 2022:

- Realisatie filmpje goede praktijk inclusief onderwijs (lancering voorjaar 2023).
- Werkbezoek inclusieve schooltrajecten met Vlaamse parlementsleden (met Ouders voor Inclusie).
- Rondetafel met Vlaamse parlementsleden
- Deelname adviezen rond inclusief onderwijs bij NOOZO en aan hoorzitting Commissie Onderwijs Vlaams parlement.
- Uitwerken en lancering 10 handvaten voor meer inclusief onderwijs (met Ouders voor Inclusie).

4.

Zelfstandig en inclusief wonen in de maatschappij

Een eigen plek vinden, een geschikt huis, een thuis, in verbondenheid met andere mensen... personen met een handicap hebben net als iedereen het verlangen om te kiezen waar en met wie ze wonen.

Mensen met een handicap zoeken hun weg om zelfstandig en inclusief te wonen in de maatschappij, maar stoten op heel wat drempels wat betreft toegankelijkheid, betaalbaarheid, ondersteuning, ...

De verandering die we willen bekomen is dat mensen met een handicap vlotter toegang krijgen tot toegankelijke en betaalbare woningen. Dit is een belangrijke voorwaarde om meer dan nu zelfstandig en inclusief te kunnen wonen in de maatschappij.

OD11. GRIP informeert en sensibiliseert over zelfstandig en inclusief wonen, zowel naar personen met een handicap als naar de bredere bevolking / beleidsmakers.

In een eerste artikel van het nieuwe werkjaar vatten we onze interviewreeks uit 2021 samen in een mooi overzicht en gaven als klap op de vuurpijl de krijtlijnen weer van ons interview met 2 topmensen in het woonbeleid:

[Afsluiter interviewreeks wonen 2021 - Grip \(gripvzw.be\)](#)

In de zomer zoomden we dieper in op de sociale verhuurkantoren, een thema dat we in onze standpuntnota over inclusief woonbeleid slechts kort aanraakten:

[Veranderingen in het woonlandschap - Grip \(gripvzw.be\)](#)

“Het is voor heel wat personen met een handicap aartsmoelijk om een geschikte betaalbare woning te vinden. Het aanbod aan betaalbare en toegankelijke woningen is veel te klein voor de noden. Omdat een goede thuis cruciaal is, volgt GRIP op wat het woonbeleid doet om de situatie te verbeteren.

In Vlaanderen nemen de sociale verhuurkantoren een steeds belangrijkere plek in om mensen met de grootste woonnod aan een geschikte woning te helpen. In dit artikel hebben we het over die sociale verhuurkantoren en een inclusief woonbeleid.

We geven ook een stukje actualiteit weer dat aan bod kwam op een studievoormiddag van HUURpunt (28 juni 2022) ter ere van het tienjarig bestaan van deze vzw. Minister van Wonen Matthias Diependaele hervormt het woonlandschap, wat zorgt voor heel wat veranderingen.(...)”

Naar het jaareinde toe publiceerden we een artikel over de cijfers rond wonen en inkomen. Hiermee willen we ook het belang van cijfergegevens en monitoring en de nieuwe Handicapmonitor in het licht stellen.

[Cijfers tonen belang voor personen met een handicap van betaalbaar wonen - Grip \(gripvzw.be\)](#)

“De woonkosten stijgen. De armoedecijfers zijn veel te hoog in ons land. Steeds meer mensen hebben problemen om de huur te betalen. Er is in het algemeen nog heel wat werk aan de winkel om het recht op wonen en het recht op voldoende inkomen waar te maken. Maar hoe zit dat nu precies voor personen met een handicap? Zijn er cijfers die ons een zicht geven op hun situatie? Het goede nieuws is dat die er zijn. Het slechte nieuws? Dat het er niet goed uit ziet.

GRIP vzw nam het rapport Maatschappelijke positie en participatie van personen met een handicap van Myriam Vanweddungen, Jo Noppe en Dirk Moons van Statistiek Vlaanderen onder de loep. We legden deze 'Handicapmonitor' naast een aantal andere gegevensbronnen. De conclusie is duidelijk: het belang van een beleid voor betaalbaar wonen kan niet hoog genoeg geschat worden. Geen inclusieve samenleving zonder een fijne plek om te wonen. Een thema dat we serieus moeten nemen, niet in het minst in het licht van de opdracht rond deïstitutionalisering die België en dus ook Vlaanderen heeft in het kader van de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap."

OD12. GRIP stapt naar het beleid met concrete beleidsvoorstellen rond toegankelijke en betaalbare woningen voor personen met een handicap.

OD13. Het lokale niveau (steden en gemeenten) informeren en sensibiliseren / ondersteunen om te werken rond toegankelijke en betaalbare woningen en ondersteuning in de eigen buurt.

We hadden graag een onderzoek gedaan rond het beleid van steden en gemeenten op het vlak van woonbeleid en ondersteuning in de eigen buurt. Omwille van budgettaire redenen konden we dit onderzoek, dat we als opdracht aan een expert wilden uitbesteden, niet laten doorgaan.

OD14. Eerstelijnsdiensten binnen de hulpverlening sensibiliseren rond inclusief en zelfstandig wonen.

Dit kreeg beperkt vorm door contacten met het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM) rond de focus op handicap binnen eerste lijn en Geïntegreerd Breed Onthaal.

GRIP IN 2022:

- 3 webartikels met focus op verschillende doelgroepen maar ook naar een breder geïnteresseerd publiek.

5.

Een menswaardig inkomen

De inkomenspositie van mensen met een handicap is heel kwetsbaar. Achterstellingsmechanismen en aanhoudende tekorten in de sociale bescherming zorgen ervoor dat zij vaak moeilijk tot zelfs helemaal niet rondkomen. De verandering die we willen bekomen is dat mensen met een handicap de garantie hebben op een menswaardig inkomen.

OD15. GRIP zorgt voor meer bewustwording over de kwetsbare inkomenspositie en de drempels voor een menswaardig inkomen.

In 2022 bleven we het beleid rond de tegemoetkomingen opvolgen. Onze basis voor lobbywerk rond standpunten, blijft onze standpuntnota over een menswaardig inkomen. Daarin staan de speerpunten waarop volgens ons prioritair zou moeten worden ingezet door het beleid om een betere inkomenspositie en betere bescherming tegen armoede te realiseren.

Een 3-tal van deze speerpunten werden opgenomen in het Europees rapport over België over de stand van zaken van de sociale bescherming. Dit was dankzij onze samenwerking met de auteurs van het rapport. Dit rapport en de vermelding van onze speerpunten kan je hier bekijken <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26292&langId=en> (zie p.25).

Het gaat over 1/de noodzaak om de integratietegemoetkoming ten allen tijde te vrijwaren, als je gaat werken, maar ook als je een belastbaar vervangingsinkomen krijgt, 2/ervoor zorgen dat mensen hun volledige uitkering kunnen behouden als ze gaan samenwonen, zodat ze niet afhankelijk worden van hun partner / huisgenoot of (dieper) in armoede

belanden 3/ het gedeeltelijke behoud van uitkering als je deeltijds gaat werken zodat mensen voldoende inkomen kunnen werven en tegelijkertijd werken volgens eigen kunnen.

In 2022 werden op beleidsvlak 2 belangrijke stappen vooruitgezet door minister Karine Lalieux (PS), gesteund door de federale regering:

1. De integratietegemoetkoming wordt voortaan niet meer in rekening gebracht bij het berekenen van een leefloon. Dit is een hele belangrijke stap vooruit en noodzakelijk in het kader van armoedebestrijding.

We schreven hierover het artikel: [Leefloon onafhankelijk van integratietegemoetkoming - Grip \(gripvzw.be\)](https://gripvzw.be/leefloon-onafhankelijk-van-integratietegemoetkoming)

“Wat vindt GRIP?

GRIP vindt dit een belangrijke maatregel. De vorige situatie was volgens GRIP niet verdedigbaar. Mensen kregen minder leefloon om hun woon- en leefkosten van te betalen omwille van hun integratietegemoetkoming. Dat klopte niet. De integratietegemoetkoming kan inderdaad niet beschouwd worden als een inkomen dat mee in rekening kan worden genomen bij de berekening van een leefloon. Nee, mensen kunnen een integratietegemoetkoming aanvragen en krijgen juist omdat ze éxtra kosten hebben, bovenop de 'gewone' kosten om te wonen en leven. De bedoeling van de integratietegemoetkoming is die niet becijferbare meerkosten door handicap te bekostigen.

Het is volgens GRIP ook een stap vooruit in de toepassing van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap. Het brengt het recht op een behoorlijke levensstandaard en sociale bescherming zoals beschreven in artikel 28 van het VRPH wat dichterbij.”

2. In maart konden we bovendien eindelijk de lang verwachte verlaging van de prijs van de arbeid aankondigen. Minister Karine Lalieux (PS) zorgde ervoor dat de integratietegemoetkoming van mensen die werken (tot een bedrag van 63.000 euro) gevrijwaard werd.

GRIP heeft hier lang voor geijverd, net als andere organisaties. We praatten met ministers en kabinetsmedewerkers, publiceerden en

verspreiden getuigenissen, brachten het thema in tijdens het panelgesprek bij de voorstelling van het boek Handicap en Armoede, kwamen op de voorpagina van De Standaard, ...

Ons parcours hierrond kan je ook lezen onderaan het artikel dat we publiceerden: [Prijs van de arbeid en van de handicap verlaagd! - Grip \(gripvzw.be\)](#)

“Blijven doorgaan

Rome werd niet op 1 dag gebouwd, zegt het spreekwoord. Altijd op dezelfde nagel blijven kloppen, zegt een ander spreekwoord. Deze belangrijke verbetering in de regelgeving kwam er door een jarenlange inzet van mensen in verschillende verenigingen van personen met een handicap, onderzoekers, bij de overheid en ten slotte in de regering. Ervaringsdeskundigen hebben een enorme belangrijke rol om te duiden wat het effect is van scheve regelgeving en zijn vaak de motor van verandering. De werking van GRIP steunt op de inzet van gedreven ervaringsdeskundige mensenrechtenactivisten. Wil je ook meewerken? Laat dan iets horen op info@gripvzw.be !”

OD16. GRIP brengt het perspectief van personen met een handicap aan binnen het armoedebeleid.

OD17. GRIP volgt nauwgezet het beleid op in verband met de combinatie van vervangingsinkomen en betaald werk.

Opvolging actualiteit en berichtgeving op onze website.

GRIP IN 2022:

- verdere focus op de integratietegemoetkoming vanuit de standpuntnota (2021).
- infosessie op REVA-beurs over een menswaardig inkomen (onder meer combinatie uitkeringen en loon uit werk).

6.

Een sterk beleid voor mensenrechten van personen met een handicap

Na de ratificatie van het VRPH was de opname van het recht op inclusie en redelijke aanpassingen in de Belgische grondwet een belangrijke stap in de erkenning van de mensenrechten van personen met een handicap. Maar het wettelijk vastleggen van mensenrechten betekent niet automatisch dat deze rechten ook ten volle worden waargemaakt.

De verandering die we beogen is een sterker beleid voor mensenrechten van personen met een handicap. We kijken er naar uit dat mensenrechten waar nodig ook kunnen afgedwongen worden.

OD18. We ontwikkelen juridische strategieën om rechten van personen met een handicap af te dwingen.

We willen nog scherper vertrekken vanuit een rechtenbenadering. Met het platform Handicap en Recht willen we ervaringsdeskundigen met een handicap, verenigingen van personen met een handicap en juridisch experts samen rond de tafel brengen.

De doelen van het platform Handicap en Recht zijn:

- juridische strategieën ontwikkelen om rechten van personen met een handicap af te dwingen;
- de mogelijkheden verkennen voor mensen met een handicap om individueel via rechtszaken hun rechten af te dwingen.

In het najaar 2022 gingen er 3 aanloop sessies door:

- **22 september: het antidiscriminatierecht**

Marie Spinoy, Centre for Public Law KU Leuven.

Hoe kunnen we de antidiscriminatiewetgeving beter gebruiken om rechten van personen met een handicap te beschermen, te realiseren of af te dwingen?

- **27 oktober: krachten bundelen in collectieve rechtszaken**

Lies Michielsen, Progress Lawyers Network

Hoe kunnen verschillende klachten gebundeld worden tot een collectieve rechtszaak?

- **24 november: PVF-decreet en het recht op ondersteuning.**

Evelyne Maes, partner bij Aurion.

Hoe kunnen we het recht op ondersteuning waarmaken op basis van het PVF-decreet ?

Daarnaast volgden we ook de verdere ontwikkeling van praktijktests op de huurmarkt en de arbeidsmarkt op door aansluiting bij het platform Praktijktesten Nu.

OD19. We verkennen de mogelijkheden voor mensen met een handicap om individueel via rechtszaken hun rechten af te dwingen.

In 2022 werden we door een 10-tal mensen gecontacteerd met concrete vragen naar aanleiding van discriminatie en schendingen van mensenrechten. Dit ging over individuele vragen, vaak klachten. GRIP kan dergelijke meldingen of klachten niet ten gronde behandelen. Wij hebben daar geen mandaat voor en verwijzen door, bijvoorbeeld naar Unia. Vaak kwamen er ook vragen naar mogelijke juridische stappen. Dan stonden we mensen bij met informatie en verkenden we stappen naar de rechtbank die ondernomen kunnen worden. Dit betrof grotendeels vragen in verband met PVF en het recht op ondersteuning, maar we kregen ook vragen over mishandeling in een voorziening en het recht op ondersteuning binnen het inclusief onderwijs.

Met GRIP verkennen we concrete juridische strategieën (individueel of collectief) zodat wetgeving effectief kan benut worden om rechten af te

dwingen. In dit kader hebben we ingezet op een modelverzoekschrift rond de deelbudgetten PVF (zie onder doelstelling 1).

OD20. GRIP bevordert de implementatie van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.

Oprichting nieuwe Vlaams Mensenrechteninstituut

De Vlaamse Regering kiest ervoor om binnen de eigen bevoegdheden het bestrijden van discriminatie en het promoten van mensenrechten zelf te organiseren. Concreet betekent dit een uitstap van Vlaanderen uit het interfederale gelijke kansenorgaan Unia en de oprichting van een nieuw Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI). Dit wil Vlaams minister van Gelijke Kansen Bart Somers realiseren tegen 15 maart 2023.

GRIP wil een sterk beleid voor mensenrechten van personen met een handicap (doelstelling 6 uit ons meerjarenplan 2022|2026). Het wettelijk vastleggen van mensenrechten (VN-Verdrag Handicap, Belgische grondwet...) betekent niet automatisch dat deze rechten ook worden waargemaakt. Voor GRIP zijn 2 zaken daarom belangrijk:

- een sterk gelijkekansenorgaan (equality body) dat slachtoffers van discriminatie bijstaat;
- een onafhankelijk monitororgaan dat de toepassing van het VRPH opvolgt.

GRIP volgt de oprichting van het nieuwe VMRI van nabij op. Met een zekere bezorgdheid, maar wel met een constructieve betrokkenheid:

- De coördinator (Patrick Vandelanotte) én de voorzitter (Luc Demarez) werkten samen aan dit belangrijk dossier.
- We namen deel aan een 3-tal overlegmomenten met het kabinet Gelijke Kansen.
- We stemden af met andere middenveldverenigingen, wat onder meer resulteerde in een webinar (15 juni) en een gezamenlijk persbericht (1 juli) ([Middenveld geeft juridische mogelijkheden nieuw Vlaams mensenrechteninstituut dikke onvoldoende - DeWereldMorgen.be](#)).

- Luc Demarez sprak namens GRIP op de hoorzitting in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering van het Vlaams Parlement (27 september).
- Luc Demarez nam deel aan de task-force die de oprichting van het VMRI voorbereidde (namens NOOZO).

Een belangrijk punt voor GRIP is dat het VMRI ook de opdracht van Unia overneemt om de uitvoering van het VN-Verdrag Handicap (VRPH) te bevorderen, te beschermen en op te volgen. De werking van een onafhankelijke instantie die de uitvoering van het VRPH opvolgt, is een verplichting die is vastgelegd onder het art. 33.2. GRIP dringt er op aan dat het VMRI het Vlaams beleid op het vlak van mensenrechten voor personen met een handicap kritisch-constructief zal opvolgen. Dat wil zeggen aftoetsen aan het VN-Verdrag en ondersteunen om stappen vooruit in de juiste richting te zetten (wel in de juiste richting!).

Deelname aan de begeleidingscommissie bij Unia.

Net als de voorbije jaren, nam GRIP deel aan de begeleidingscommissie van Unia. Inge Ranschaert en Nadia Hadad vertegenwoordigen GRIP in de begeleidingscommissie. Ze deden bijdragen rond onder meer inclusief onderwijs, deïstitutionalisering en indicatoren (Project Equality Data).

GRIP heeft beslist om ook na de oprichting van het VMRI een mandaat te blijven opnemen in deze begeleidingscommissie. Unia blijft immers bevoegd op federaal niveau en zodus een belangrijke hefboom om de rechten van personen met een handicap waar te maken.

Bijwerken en aanpassen van het schaduwrapport VN-Verdrag.

De bespreking van het opvolgingsrapport van België bij het VN-Comité in Genève is nog niet geagendeerd. Omwille van dit uitstel werd de publicatie van het schaduwrapport verder uitgesteld. In 2022 brachten we een aantal updates aan. Daarbij was ook het netwerk mensenrechten betrokken.

OD21. GRIP zet zich verder in om NOOZO, de Vlaamse adviesraad handicap, uit te bouwen tot een sterk platform voor advies en beleidsparticipatie.

Na 3 jaar opstartsubsidie als project van GRIP, werkt NOOZO vanaf januari 2022 verder als onafhankelijke Vlaamse adviesraad handicap. We geloven dat goede beleidsparticipatie van personen met een handicap een sterke motor kan zijn om mensenrechten te realiseren. We zien wel een fundamenteel verschillende rol weggelegd voor een adviesraad als platform van verschillende verenigingen en een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie die de rol kan opnemen als voortrekker en aanjager. GRIP zal verder lid blijven van NOOZO en bijdragen aan de adviezen die NOOZO opstelt. Maar GRIP zal als mensenrechtenorganisatie haar eigen koers blijven varen. Concreet betekent dit dat GRIP haar standpuntbepaling en keuze van strategieën niet laat afhangen van NOOZO. Het spreekt voor zich dat GRIP en NOOZO vaak rond dezelfde thema's zullen aan de slag zijn, maar omwille van een verschillend DNA zullen we dit anders benaderen en aanpakken. Het zal nodig zijn om dit verschil voor buitenstanders goed aan te duiden.

In 2022 nam GRIP deel aan het bestuur van NOOZO met afgevaardigde Luc Demarez en plaatsvervangster Nadia Hadad. Er was steeds aandacht om de punten die bij NOOZO op de agenda stonden op voldoende mate binnen GRIP voor te bereiden en door te spreken (op bestuur, met beleidsmedewerkers en bij de thematische netwerken). Door deelname aan de adviesgroep en aan een aantal werkgroepen van NOOZO, deden we een sterke inhoudelijke bijdrage. Dit was een serieuze inspanning, maar zo toonde GRIP zich een heel betrokken lidorganisatie van NOOZO.

Reeds jarenlang is GRIP projecthouder van het platform Handicap en Arbeid. Het is de bedoeling dat GRIP dit in de toekomst overdraagt aan NOOZO.

Vanuit het Vlaamse gelijkheidsbeleid erkende de regering in 2022 NOOZO als een onafhankelijke Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van en voor personen met een handicap. Daarbij kreeg NOOZO de opdracht om adviezen uit te brengen over alle onderwerpen die belangrijk zijn in het leven van personen met een handicap. Dat kan ze doen op vraag van de Vlaamse Regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse

overheid of een strategische adviesraad. Ze kan dat ook op eigen initiatief. Een andere belangrijke opdracht van NOOZO is om geleidelijk een vertegenwoordigende rol op te nemen in de verschillende beleidsfora. Die rol zal NOOZO stap voor stap opnemen.

Het is in dit kader dat het samenvloeien van Handicap en Arbeid en NOOZO wordt voorbereid. Omdat we tot een resultaat willen komen waar iedereen zich in kan vinden, willen we stap voor stap gaan. Zo is afgesproken om het fusieproces verder te laten lopen in 2023, met als doel om vanaf 1 januari 2024 formeel samen te gaan.

GRIP IN 2022: Een sterk beleid voor mensenrechten van personen met een handicap

- Opstart juridisch netwerk met deelname ervaringsdeskundigen en experts.
- Deelname aan de begeleidingscommissie bij Unia.
- Bijwerken en aanpassen van het schaduwrapport VN-Verdrag.
- Deelname aan het bestuur van NOOZO en bijdrage aan de adviezen.

Bijkomende acties in het kader van de samenwerkingen binnen het Gelijkekansenbeleid

Binnen onze rol als gelijkekansenorganisatie, werkten we ook in 2022 heel intens samen met Gelijke Kansen Vlaanderen.

We namen deel aan de oefening die door Gelijke Kansen Vlaanderen is opgestart met het middenveld gelijke kansen.

We ondersteunden ook waar gevraagd en mogelijk, de minister van Gelijke Kansen en betrokken lokale besturen bij de uitvoering van het Plan Samenleven. Daartoe volgden we de bijeenkomsten van het lerend netwerk Gelijke Kansen (lokale besturen). En met de stad Gent zijn we een samenwerking opgestart rond praktijktesten.

En verder:

- Deelname aan de begeleidingsgroep van het Steunpunt voor Inclusie;

- Deelname aan de stuurgroep kruispuntproject CuSeHa;
- Deelname aan het lerend netwerk Gelijke Kansen (lokale besturen).

7.

De inclusieve kijk op handicap

We gaan ervan uit dat maatschappelijke verandering en bewustwording hand in hand gaan. Daarom heeft GRIP al sinds de beginjaren ingezet op de beeldvorming over mensen met een handicap, wat we de kijk op handicap noemen. En we zullen dit blijven doen.

De verandering die we beogen is dat er een inclusieve kijk op handicap komt. Dit betekent dat mensen met een handicap worden gezien als volwaardige burgers en dat meer mensen en beleidsmakers ervan overtuigd zijn dat inclusie een recht is en geloven in de realisatie ervan.

OD22. GRIP situeert haar visie in de geschiedenis rond handicap en de nieuwe tendensen met betrekking tot kijk op handicap en communiceert hierover via diverse wegen naar buiten toe.

We vonden het belangrijk om in 2022 de filmvoorstellingen van Defiant Lives verder te zetten. Concreet gingen terug 3 voorstellingen door met bespreking:

- 29 april | Kortrijk | Huis van de Mens
- 3 mei | Gent | studentenvereniging TSG 't Zal Wel Gaan
- 20 mei | Gent | REVA-beurs

We zijn ons inhoudelijk gaan verdiepen in het kruispuntdenken. Een visienota werd doorgesproken op de Denkgroep (8 februari). En we werkten aan een heldere tekst voor op onze website. Deze tekst wordt de eerste in een reeks die ingaat op recente evoluties op het vlak van kijk op handicap.

We legden een eerste focus op het kruispunt tussen de regenbooggemeenschap en handicap. Dit kwam in een stroomversnelling door het aanbod van Çavaria om mee te werken in het project Op het kruispunt: voor LGBTI+ personen met een handicap.

- Deelname aan de ontmoetingsdag (27 augustus) en het slotmoment (17 december);
- Bijdrage bij de uitwerking van 4 brochures;
- Binnen onze eigen werking zijn we ook opgestart met een reeks verbeteracties vanuit het kruispuntdenken, bijvoorbeeld bij het onthaal van nieuwe vrijwilligers.

OD23. GRIP zet nieuwe strategieën in om mensen met een handicap aan te zetten tot meer bewustwording en actie op het vlak van hun mensenrechten.

Sensibilisatie met impact is een grote uitdaging. Daarom hebben we in 2022 nog verder ingezet op het uitwerken van een goed doordachte sensibilisatiestrategie.

Belangrijke lijnen in onze strategie zijn onder meer:

- storytelling
- cross-mediaal werken
- klare taal
- onderbouwde info

We zijn ook verder ingegaan op de mogelijkheden om een eigen programma te maken (op YouTube) onder de noemer InclusieTV (of Studio Inclusie). We stelden een startnota op. Dit is een ambitieus project en zal verder uitgewerkt worden in 2023.

In 2022 werd er vooral ingezet op de uitwerking van een filmpje dat goede praktijkvoorbeelden toont op het vlak van inclusief onderwijs (zie doelstelling 3).

OD24. GRIP brengt het verhaal van mensenrechten van personen met een handicap en inclusie aan bij andere maatschappelijke bewegingen en gaat hier samenwerkingen rond aan.

In het kader van een uitwisselingsproject met HuisvandeMens Kortrijk organiseerden we 3 activiteiten:

- filmvoorstelling Defiant Lives (29 april)
- debat over ethiek en handicap (15 mei)
- getuigenissen over inclusie (9 juni)

Van het debat en de getuigenissen werden filmopnames gemaakt om te benutten binnen de humanistische gemeenschap.

OD25. GRIP informeert en sensibiliseert mediamakers en de brede cultuursector in verband met de inclusieve kijk op handicap.

We willen onze pijlen richten op mediamakers om mensen met een handicap vanuit een inclusievisie in beeld te brengen.

Daarom blijven we inzetten op de samenwerking met de VRT. We namen 2 maal deel aan het inclusienetwerk van de VRT en hadden ook een afzonderlijke uitwisseling met het team diversiteit. Op 25 april verzorgden we een insteek op een inspiratiesessie bij Canvas.

Andere contacten met mediaspelers:

- Overleg met Lector Media in verband met het programma Tiny House;
- Uitwisseling met LMTS-Academy;
- Afstemming met Iedereen Beroemd, gevolgd door testopname en deelname van 2 vrijwilligers aan het programma.

OD26. GRIP ondersteunt mensen met een handicap om een actievere rol op de nemen in alle aspecten van media en cultuur.

De acties op deze doelstelling waren nog minimaal:

- verkenning van samenwerking met Boekenoverleg & Literatuur Vlaanderen. Hierdoor namen een aantal vrijwilligers deel aan focusgroepen van auteurs met een handicap.
- Uitwisseling met een paar cultuurorganisaties over de verloning van personen met een handicap en de combinatie met uitkeringen.

GRIP IN 2022: de inclusieve kijk op handicap

- Verschillende acties om het kruispuntdenken binnen GRIP te versterken
- Verkennen van nieuwe sensibilisatiestrategie; de mogelijkheid van een eigen 'TV-programma'
- 3x filmvoorstellingen Defiant Lives
- Samenwerking met de VRT en andere mediamakers
- Uitwisselingsproject met HuisvandeMens (Kortrijk)
- Filmavond op DisABILITY Filmfestival

8.

Een sterke mensenrechtenorganisatie – kwestie van organisatie

GRIP wil de rol blijven opnemen van voortrekker en aanjager op het vlak van inclusie en gelijke rechten voor personen met een handicap. Dit vraagt om een sterke, krachtige organisatie. Het gaat hier om uitdagingen op organisatievlak. We benoemen een aantal organisatorische uitdagingen: kwestie van organisatie (KO).

KO1. Communicatie en publicaties

Met GRIP willen we sterk en eigentijds communiceren. De publicaties waarmee we naar buiten komen verzorgen we op en top.

Website en Facebook draaiden ook in 2022 op volle toeren. Op de website telden we gemiddeld 2300 bezoekers per maand; we zagen de *vriendjes* op Facebook stijgen tot boven de 3800.

GRIP beschikt nu ook over een twitter-account (353 volgers). En we bereiden ons voor om in 2023 onze sociale media aan te vullen met Instagram en LinkedIn.

We verstuurden 9 keer de GRIP Nieuwsbrief (e-zine).

Op de website werden 75 artikels gepubliceerd. Een selectie:

- Decreet Individueel Maatwerk is goedgekeurd maar wat nu? (3 februari);
- Prijs van de arbeid en prijs van de handicap verlaagd! (14 maart);
- Rechters nodig om het recht op ondersteuning te beschermen (15 april);
- Verbetering in wachtlijst nog niet vast te stellen (6 mei);
- Het Decreet Leersteun is nog niet voor morgen (11 juni);
- Handvaten tot meer inclusief onderwijs (29 augustus);
- Broodnodige richtlijnen van de VN rond deinstitutionalisering af en online! (9 september);
- "Wordt de Septemberverklaring een verklaring voor inclusie?" (26 september);
- "Onze zoon wil betaald worden voor zijn werk" (11 oktober);
- Baanbrekend vonnis! "Vlaanderen mag persoonsvolgende budgetten niet verminderen" (17 november);
- Het recht op ondersteuning, door een juridische bril (28 november);
- Modelverzoekschrift voor wie niet akkoord gaat met een deelbudget (16 december).

In 2022 werd GRIP 39 keer vermeld in de pers. 32 keer kwam GRIP aan bod in de **populaire pers**, heel wat online kranten en tijdschriften pikten onze berichten op. In de **vakpers** werd GRIP 7 keer vermeld. Enkele uitschieters:

- Minder lang wachten, op minder geld (Knack, 9 februari);
- Na 'afschaffing' verguisde M-decreet blijft alternatief uit (De Standaard, 9 juni);

- Als je meer van hetzelfde doet, krijg je dezelfde problemen (De Standaard, 12 juli);
- Werken moet lonen, ook voor mensen met een handicap (De Gids, november);
- vzw GRIP stelt modelverzoekschrift beschikbaar voor 1100 mensen uit prioriteitengroep 2 die slechts deelbudget kregen (dewereldmorgen.be, 21 december).

GRIP IN 2022:

- Gemiddeld 2300 bezoekers per maand op de website
- meer dan 3800 likes op de facebookpagina
- 9 x GRIP nieuwsbrief
- 353 volgers op Twitter
- 39 keer in de pers

KO2. Juridische actie

Juridische actie is een vast onderdeel geworden van onze strategie. We willen ons als organisatie ook verder versterken om, waar aangewezen, juridische acties op te zetten.

De juridische acties die we ondernamen in 2022 situeerden zich op het vlak van het recht op ondersteuning:

- Opvolging verzoekschrift Raad van State
- Modelverzoekschrift recht op ondersteuning

We verwijzen hiervoor naar doelstelling 1.

Belangrijk binnen dit kader is ook de opstart van het netwerk Handicap en Recht (zie doelstelling 6)

GRIP IN 2022:

- Modelverzoekschrift recht op ondersteuning.
- Opstart netwerk Handicap en Recht

KO3. publieke actie

We hebben geen publieke acties ondernomen in 2022. Binnen het GRIP-team werd wel voor 2023 een traject voorbereid om acties op te zetten rond het recht op ondersteuning.

KO4. Zelforganisatie / bestuur

GRIP is ontstaan op initiatief van mensen met een handicap en contextfiguren. Het zijn ervaringsdeskundigen die aan het stuur staan van GRIP. Dit is een bewuste keuze als zelforganisatie, waarmee we ook in regel zijn met de internationale standaard voor DPO's (Disabled Persons Organization). We willen de zelforganisatie binnen GRIP zeker behouden en waar mogelijk versterken.

De **algemene vergadering** (AV) van GRIP kwam bijeen op 19 januari, 26 april en 22 november. Het **bestuur** kwam 5 keer bijeen.

Binnen het bestuur en de AV werd doorgewerkt op de vernieuwing van de statuten, concreet rond de samenstellingen en de mandaten binnen het bestuur.

Op de AV van 22 november werden de kandidaturen behandeld voor lidmaatschap van het bestuur. Er werden 4 nieuwe bestuursmandaten verkozen: 2 nieuwe bestuurders en 2 bestuurders met verlenging van het mandaat.

Als een verdere stap binnen ons meerjarenplan willen we ook nog werken rond de besluitvormingsprocessen binnen GRIP. Daar konden we in 2022 evenwel geen acties over opzetten.

GRIP IN 2022:

- 5 vergaderingen van het bestuur
- Her-samenstelling van het bestuur (4 nieuwe mandaten)

KO5. Zelforganisatie / ervaringsdeskundigheid

Ervaringsdeskundigheid is een belangrijke basis voor de inhoudelijke werking van GRIP. Ervaringsdeskundigen worden betrokken, onder meer via de thematische netwerken.

4 keer per jaar worden alle vrijwilligers uitgenodigd op de **Denkgroep**. De inhoudelijke werkzaamheden en initiatieven worden opgevolgd en er is tijd voor vragen en opmerkingen over de werking. In 2022 kwam de Denkgroep 3 keer bijeen, 1 Denkgroep kon niet doorgaan wegens corona.

In 2022 was er interesse van 17 mensen om aan te sluiten bij de vrijwilligerswerking. Na kennismakingsgesprekken werden er 6 nieuwe mensen actief binnen een netwerk.

De vrijwilligers ontvangen 5x per jaar het e-zine **GRIPplus** met nieuws uit de interne keuken. GRIPplus schrijft onder andere over de beslissingen van het bestuursvergaderingen en de algemene vergaderingen, geeft een kort verslag van de vergaderingen van de Denkgroep en de thematische netwerkvergaderingen, nodigt uit voor activiteiten die GRIP opzet, noteert de vermeldingen in de pers, stelt nieuwe vrijwilligers voor en roept de vrijwilligers op om eigen nieuws te delen.

Naar aanleiding van de Week van de Vrijwilliger versturen we een extra editie.

In 2022 werd er voor de 1ste keer een Ontmoetingsdag georganiseerd voor nieuwe vrijwilligers. We kwamen met 12 mensen samen in De Blauwput in Leuven. De vrijwilligers werd een vorming aangeboden over de visie van GRIP, inclusie en het VN-Verdrag.

GRIP IN 2022:

- 3 bijeenkomsten van de AV en 5 keer een bestuur
- 3 denkgroepvergaderingen
- 6 nieuwe vrijwillige medewerkers
- 5 keer een GRIPplus en 1 extra GRIPplus naar aanleiding van de Week van de Vrijwilliger.

Voor de centrale thema's van de werking van GRIP worden ervaringsdeskundigen intensief betrokken via een thematisch netwerk. Enerzijds worden er netwerkvergaderingen opgezet om de acties van GRIP rond dit thema aan te sturen en op te volgen. Anderzijds kan de stafmedewerker, verantwoordelijk voor een thema, terugvallen op die ervaringsdeskundigen uit het netwerk voor afstemming en deelname aan tal van initiatieven of acties.

Een kort overzicht van de netwerken van ervaringsdeskundigen:

- **Netwerk Inclusief Onderwijs** boog zich dit jaar voornamelijk over het Ontwerpdecreet Leersteun. Er is ingezet op lobbywerk en het formuleren van 10 hefboomen om inclusief onderwijs verder uit te bouwen. Hiervoor is het netwerk 3 keer samengekomen en zijn er nog heel veel informele overlegmomenten nodig geweest. Het netwerk werkte mee aan de insteek van GRIP tijdens de hoorzitting in de Commissie Onderwijs over het ontwerpdecreet (samen met NOOZO).
- **Netwerk Echt Werk** kwam 3 keer samen met als belangrijkste topic: het decreet individueel maatwerk. Er werd ook gekeken naar hoe GRIP meer kan inzetten op een mindshift bij bedrijven op inclusieve tewerkstelling.
- **Netwerk Inkomen** vergaderde 2 keer. We volgden verder de evoluties op inzake de tegemoetkomingen en waren blij de vruchten van ons werk te plukken in verband met het behoud van de integratietegemoetkoming voor wie werkt. We bleven lobbyen voor verdere verbeteringen en bereidden een workshop voor op de REVA-beurs. Een afstemming met het Netwerk tegen Armoede (NTA) werd wegens een te drukke agenda bij het NTA jammer genoeg uitgesteld.
- **Netwerk Wonen** draaide op een lager pitje en kwam niet samen. Met de leden van het netwerk werd wel gewerkt aan het thema inclusie binnen cohousing en we ontmoetten Samenhuizen vzw. We volgden de actualiteit in het woonbeleid op in verband met de sociale verhuurkantoren en bleven hameren bij het beleid op het behoud van inkomen/uitkering om gelijke keuzes over wonen te vrijwaren. Eind 2022 namen we deel aan de kick-off van de academische werkplaats over deinstitutionalisering.

- **Netwerk Ondersteuningsbeleid** dacht na over het onderzoeksproject recht op ondersteuning en de bekendmaking van het Manifest persoonlijke assistentie, volgde de juridische actie bij de Raad van State tegen de actualisering in het mozaïekbesluit verder op, onderbouwde onze standpunten op punten uit het zorginvesteringsplan (zoals de behandeling prioriteitengroep 2) en zette stappen naar juridische ondersteuning in experiment deelbudgetten. Het netwerk kwam 2 keer bijeen.
- **Netwerk VN-Verdrag** zorgt in de eerste plaats voor een ondersteuning van de vertegenwoordiging van GRIP binnen Unia. Het netwerk kwam daarnaast ook 1 keer samen om verder te werken aan het schaduwrapport VN-Verdrag handicap.
- **Netwerk Kijk op Handicap** werkte verder rond de sensibilisatiestrategie van GRIP en zette lijnen uit voor de samenwerking met de VRT, het project InclusieTV, deelname aan het DisABILITY Filmfestival en de acties op het vlak van kruispuntdenken. Er werd 2 keer bijeengekomen.

Interne vorming ervaringsdeskundigen

- Enthousiast spreken voor een groep (vervolgessie door Imboorling (14 september)
- De visie van GRIP, inclusie en het VN-Verdrag (22 oktober)
- Ervaringsdeskundigen van GRIP sloten ook aan bij de 3 sessies in het kader van het netwerk Handicap en Recht.

Deelname vrijwilligers aan externe studiedagen

- Academische Werkplaats De-institutionalisering, 7 oktober, Nadia Hadad
- Studiedag – 25 jaar Onze Nieuwe Toekomst (ONT), 7 december, Litse en Tane Depuydt
- Conferentie Federaal Actieplan Handicap, 22 november, Nadia Hadad.

GRIP IN 2022:

- 5 interne vormingen voor ervaringsdeskundigen
- Deelname van 4 vrijwilligers aan externe vorming

KO6. Samenwerkingen

De verandering die we willen bekomen op het gebied van elk van onze doelstellingen, kunnen we beter bereiken door samen te werken met andere personen en organisaties. We gaan daarom heel doordacht samenwerkingen aan.

Per doelstelling maakten we een mapping op en verkenden we de prioritaire samenwerkingen. Op basis van uitwisseling en afstemming van wederzijdse verwachtingen, werkten we met een eerste reeks organisaties een samenwerkingskaart uit. We waren aanvankelijk gericht op het vastleggen van samenwerkingsovereenkomsten, maar dit bleek niet de juiste werkvorm. Maar de samenwerking werd dus versterkt met:

- Huis van de Mens
- Onafhankelijk Leven
- Ouders voor Inclusie
- Konekt
- VRT
- tspelopedewagen
- DisABILITY Film Festival

GRIP bleef in 2022 lid van:

- Kinderrechtencoalitie
- ENIL
- NOOZO
- Handicap en Arbeid
- Praktijktesten Nu

Daarnaast werkte GRIP in 2022 ook samen met onder meer volgende organisaties: Amnesty International, Çavaria, Doof Vlaanderen, De Werkplekarchitecten, ENIL, Gezin en Handicap, Gezinsbond, Groep Maatwerk, Hart voor Handicap, Inter, LEVL, NOOZO, ONT, OKLO, Pulso, Unia en Unicef.

We versterkten onze samenwerking met academici. Daarbij legden we de focus op onderzoeksvragen en methodieken waarbij ervaringsdeskundigheid wordt benut. In 2022 kwam dit neer op volgende concrete samenwerkingen of afstemmingen:

- Marie Spinoy, Centre for Public Law KULeuven: samenwerking rond VN-Verdrag en inclusief onderwijs. Onder meer begeleiden van een masterproef.
- Gwen Van Dingenen en Greet Demesmaeker, AP Hogeschool Antwerpen: onderzoeksproject rond persoonlijke assistentie. Deelname vanuit GRIP aan stuurgroep onderzoek.
- Katleen Mortier, Extensive Support Needs, San Francisco State University: uitwisseling rond inclusief onderwijs en campusscholen.
- Dr. Ann Leahy, School of Law and Criminology / ALL Institute Maynooth University Maynooth: deelname onderzoek rond inclusie binnen culturele wereld.
- Nathalie Van Ceulebroeck, AP Hogeschool Antwerpen: interview rond kinderrechtenindicatoren.
- Sien Winters, HIVA KULeuven (en Jo Noppe, Statistiek Vlaanderen): uitwisseling rond indicatoren huisvesting.

GRIP IN 2022:

- uitwerking van 7 samenwerkingskaarten
- 6x samenwerking met academici

K07. Lokale acties

GRIP richt zich doorgaans op het Vlaams (beleids)niveau. De komende jaren verkennen we de mogelijkheden om vanuit GRIP acties op te zetten op het lokale niveau. Dit om "uit onze kantoor in Brussel" te treden en de werking van GRIP breder bekend te maken. Zoals we vroeger ook deden met de organisatie van 'voelsprietten'.

Met deze lokale initiatieven gaan we ook in op de vraag vanuit het Gelijkekansenbeleid om steden en gemeenten te ondersteunen in hun beleid op het vlak van inclusie van personen met een handicap. Met de actie 'hotspot voor inclusie' beogen we een permanente aanwezigheid in een stad, waarbij GRIP op herkenbare manier activiteiten opzet rond inclusie van personen met een handicap én een dialoog op gang trekt op lokaal niveau. In 2022 startten we de eerste hotspot in Brugge (in samenwerking met koffiebar en spelletjeswinkel tspelopdewagen). We gaven dit als naam Bruispunt voor inclusie.

In 2022 gingen er 4 activiteiten doorgegaan in ons Bruispunt voor inclusie:

- Knabbel & babbel over inclusie (31 mei)
- Meet and greet werkgevers en personen met een handicap in samenwerking met Change4inclusion (14 juni)
- Ontmoetingscafé in samenwerking met ONT (24 oktober)
- Uitwisseling over werk voor personen met een handicap in samenwerking met Brake-Out (29 november).

De voorbereiding van een 2de lokale actie, een tijdelijke pop-up in een bepaalde stad, konden we niet opstarten en werd uitgesteld naar 2024.

GRIP IN 2022:

- Opstart van het Bruispunt voor inclusie in Brugge, 4 activiteiten

KO8. Vormingsaanbod

- Getuigennetwerk

Om een positieve en correcte beeldvorming over mensen met een handicap teweeg te brengen, startte GRIP in 2005 met het Getuigennetwerk.

Ervaringsdeskundigen brengen hun verhaal in scholen, vooral bij de sociale opleidingen in het secundair onderwijs, de sociale opleidingen in het hoger onderwijs en de lerarenopleiding. Met het Getuigennetwerk willen we ook in de welzijnssector de beeldvorming beïnvloeden.

In 2022 ontvingen we 52 aanvragen waarvan er 46 getuigenissen konden doorgaan. Voor het invullen van deze aanvragen is GRIP afhankelijk van de beschikbaarheid van de vrijwilligers.

- Vormingen

GRIP organiseert en profileert zich niet al een vormingsdienst. Wel hebben we een beperkt aanbod van vormingen, waarbij we de aanwezige expertise benutten om op vraag externe vormingen te verzorgen.

In 2022 waren dit:

- Gastcollege over vrijwilligersbeleid en communicatie (KULeuven, campus Brussel, 22 februari)
- Kijk op handicap en inclusie (KDG Hogeschoolcongres, 22 maart)
- Inclusief onderwijs bij Brucity education (Brussel, 23 maart)
- Beeldvorming, kijk op handicap en inclusie binnen opleidingstraject van Inter (15 september)
- Kijk op handicap en inclusie (Çavaria, 6 en 7 december).

GRIP IN 2022:

- 46 getuigenissen in scholen en bij organisaties
- 5 externe vormingen

KO9. Personeelsbeleid

In 2022 was het team van GRIP als volgt samengesteld:

- a. Een 1/2 **coördinator**: Patrick Vandelanotte
- b. een 4/5e **stafmedewerker beleid**: Katrijn Ruts
- c. een 1/2 **stafmedewerker sensibilisatie**: Patrick Vandelanotte
- d. een 4/5e **medewerker organisatie**: Hayat Adahchour
- e. een 3/5^e **medewerker administratie**: Marie Aeles
- f. een 1/2 **stafmedewerker onderwijs en werk**: Seline Somers
- g. een deeltijdse **coach** van een bestuurder met een verstandelijke beperking

Patrick Vandelanotte neemt naast de rol van coördinator ook de halftijdse functie sensibilisatie op zich.

Willeke Bert verving Seline Somers als stafmedewerker onderwijs en werk vanaf november wegens langdurig verlof.

GRIP is, met middelen van de Vlaamse Minister voor Werk, ook werkgever van de voltijdse **stafmedewerker werk** Jos Wouters. Hij ondersteunt het platform Handicap en Arbeid. Jos Wouters ging op 1 mei met pensioen en werd vervangen door Gisèle de Moffarts en Xavier de Ruytter die deze functie invulden met een duo-baan.

Door de deelname aan de ESF-projecten Hands-on Inclusion en Change4inclusion, konden we in 2022 een projectmedewerker inclusief werk inzetten, met name Steffi Vankwikkilberghe die midden 2022 vervangen werd door Sofie Willems.

Activiteiten op het vlak van personeelsbeleid:

- Halfjaarlijks taakgesprek (coördinator met iedere medewerker)
- Begeleidingstraject werkbaar werk (4 sessies door Kwadraet)
- Herwerking van de functiebeschrijvingen (begeleid door expert)
- Opvolgen nieuwe regelingen rond thuiswerk (post-corona).

Vorming, training en opleiding

Stafmedewerkers van GRIP volgen vorming met het oog op verdere professionalisering:

- Inclusiedag Ouders voor Inclusie, 12 maart, Patrick Vandelanotte en Katrijn Ruts
- Conferentie Vlaamse Arbeidsmarkt, 19 april, Seline Somers
- Onbeperkt Talent, 1 juni, Steffi Van Kwikkelberghe
- Dag Van Inclusie, 10 oktober, Patrick Vandelanotte, Sofie Willems
- Academische Werkplaats De-institutionalisering, 7 oktober, Katrijn Ruts
- Conferentie Federaal Actieplan Handicap, 22 november, Katrijn Ruts.

GRIP IN 2022:

- Begeleidingstraject werkbaar werk
- Start van de herwerking functiebeschrijvingen

KO10. Financiering

GRIP zet zijn werking verder op basis van **een nominatim subsidie van Gelijke Kansen Vlaanderen**, concreet vastgelegd in een reeks resultaatsverbintenissen.

Dankzij een extra crisis-subsidie vanuit Gelijke Kansen Vlaanderen konden wij de klappen van de crisis in 2022 iets beter opvangen.

Het **project Handicap en Arbeid** wordt gerealiseerd door een bijkomende financiering vanuit het EAD-beleid (evenwaardige arbeidsdeelname en beleid).

Door de deelname aan 2 **ESF-projecten** (zie OD2 Recht op werk) konden we extra activiteiten ontwikkelen op het vlak van inclusieve werkplekken. We stelden vast dat het beheer van deze projecten heel wat inspanningen

vraagt. We hebben ingezet op het verbeteren van onze administratieve opvolging van de ESF-projecten

GRIP kan giften ontvangen op de projectrekening. Op onze website staat de pagina STEUN ONS. GRIP beschikt over de machtiging om bij een gift een fiscaal attest af te geven.

Voor de toekomst komen toch wel zorgen naar boven op financieel vlak. Daarom wordt er in het voorjaar van 2023 een werkgroep 'Toekomst van GRIP' opgezet.

GRIP IN 2022:

- Behoud van de nominatumsubsidie Gelijke Kansen Vlaanderen
- Behoud van subsidie voor Handicap en Arbeid
- Extra werkingsmiddelen via 2 ESF-projecten

Ledenlijst AV sinds de AV op 22 november 2022

Brent Basyn
Carolien Callens
Luc Demarez
Marijn Depraetere
Cedric Depuydt
Nadia Hadad
Kjartan Heynderick
Herman Hillen
Ans Janssens
Hermi Ombelets
Paul Pasteels
Dominiek Porreye
Chris Robbroeckx
Viviane Sorée
Eddy Schelfhout

Patrick Schelfhout
Luc Vanheden
Tess Van Deynse
Anja Van Impe
Leon Verelst
Johan Vermeiren
Arsène Vyncke
Jos Wouters

Ledenlijst bestuur sinds de AV van 22 november 2022

Luc Demarez
Nadia Hadad
Kjartan Heynderick
Herman Hillen
Patrick Schelfhout
Chris Robbroeckx
Tess Van Deynse
Leon Verelst
Jos Wouters